

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА

Врз основа на член 47 став 1 од Законот за процена („Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/10 и 158/11), министерот за култура, донесе

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРОЦЕНА НА ВРЕДНОСТА НА АВТОРСКОТО ПРАВО И НА СРОДНИТЕ ПРАВА

Член 1

Со оваа методологија се уредува начинот на процена на вредноста на авторското право и на сродните права, односно на предметите на заштита на авторското право и на сродните права.

Член 2

Предмет на процена, во смисла на оваа методологија, особено се сметаат: пишано дело (книга, напис, статија, прирачник, брошура, расправа и други дела од иста природа); компјутерска програма, како пишано дело; говорно дело (предавање, говор, беседа и други дела од иста природа); музичко дело, со или без текст; драмско, драмско-музичко, кореографско и пантомимичарско дело; фотографско дело и дело создадено во постапка слична на фотографската; аудиовизуелно дело (кинематографско и друго дело изразено со подвижни слики); дела на ликовната уметност (слика, цртеж, графика, скулптура и друго); дела од архитектурата; дела од применетата уметност и дизајнот, картографско дело, план, скица, технички цртеж, проект, табела, пластично дело и друго дело со ист или сличен карактер од областа на географијата, топографијата, архитектурата и науката; изведба; фонограм; видеограм; емисија; база на податоци; издание и сл.

Член 3

Овластените проценувачи, при вршењето на процената, ќе ги имаат предвид меѓународните стандарди за финансиско известување (International Financial Reporting Standards), деловните стандарди за процена (Business Valuation Standards) и меѓународните стандарди за процена (International Valuation Standards), важечки во моментот на вршење на процена.

При процената на предметите на заштита, се земаат предвид посебните методолошки пристапи, како што се: Пазарната метода (Market Approach), Методата на трошоци (Cost Approach), Методата на приход (Income Approach) и Методата на ослободување од надомест (Relief from Royalty Approach).

Пазарната метода (Market Approach), особено, подразбира дека авторското право и сродните права се проценуваат преку споредување на релевантниот имот (права) со трансакциите што вклучуваат сличен имот (права) и што настануваат на слични пазари.

Методата на трошоци (Cost Approach), особено, подразбира процена на авторското право и на сродните права преку минатите трошоци направени за развој на имотот (правата).

Методата на приход (Income Approach), особено, подразбира процена на авторското право и на сродните права преку определување на идниот приход што се очекува од имотот (правата).

Методата на ослободување од надомест (Relief from Royalty Approach), особено, подразбира процена на авторското право и на сродните права преку определување на капитализираната вредност на надоместоците од кои лицетот е ослободено поради фактот што е носител на имотот (правата).

Конкретниот методолошки пристап на процена се определува зависно од специфичностите на предметот на процена, достапните податоци и околностите на случајот.

Член 4

При вршењето на процената овластените проценувачи ги земаат предвид:

1. рокот на траење на авторското право и на сродните права;
2. правните, регулаторните и договорните одредби со кои може да се ограничи рокот на траење;
3. влијанието на застареноста на побарувањата и на другите економски фактори што можат да го намалат рокот на траењето;
4. очекуваната активност на конкурентите и на други кои можат да влијаат рестриктивно на сегашната конкурентска предност;
5. нематеријалните средства што можат да бидат составени од бројни индивидуални фактори со различни ефекти во рокот на траењето;
6. намеруваната цел на употребата на предметите на заштита (на пр., интерна или екстерна употреба);
7. фактот дали процената се врши за секое право поединечно, или правата се проценуваат како дел од имотна целина (на пр., како дел од имотот на трговско друштво или друго правно лице);
8. очекуваното влијание на предметите на заштита на општото поимање на вредноста;
9. степенот на завршеност на предметите на заштита;
10. уледот и добриот глас на носителот на правото;
11. карактерот на правото, односно на предметот на заштита, од аспект на можноста за вградување во други предмети;
12. изводливоста на вградувањето на предметите на заштита во други материјални или нематеријални предмети;
13. степенот на погодност на предметите на заштита за нивна повреда или загрозување;
14. вкупните или тековните надоместоци што можат да се очекуваат од комерцијалната експлоатација на предметите на заштита;
15. регистрацијата, односно депонирањето, на предметите на заштита;
16. карактерот и степенот на оценка на предметите на заштита (рецензија и сл.).

Член 5

Извештајот од извршената процена се состои од вовед, проценета вредност и образложение.

Во воведот, меѓудругото, се наведуваат предметот на процена и методата според која е извршена процената.

Во проценета вредност се наведува износот на проценетата вредност на предметот на процена.

Во образложението се наведуваат причините што се земени предвид за одбирањето на методата на процена, насоките што овластениот проценител ги применил при вршењето на процена, како и специфичностите на предметот на процена.

Член 6

Оваа методологија влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 54-62/2
23 јануари 2012 година
Скопје

Министер за култура,
м-р Елизабета Канческа-Милевска, с.р.